

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală de Management

**CONTRIBUȚII LA PERFEȚIONAREA AUDITULUI OPERAȚIONAL
ÎN SECTORUL PUBLIC**

MARIAN ADRIAN BURCEA

Conducător științific: Prof.univ. dr. Cosmin Octavian Dobrin

București, 2024

REZUMAT

Cuvinte cheie: audit operațional, auditul performanței, management, sector public, economicitate, eficiență, eficacitate, control intern, risc, utilizarea Balanced scorecard (BSC), indicatori de monitorizare ai performanței, colectarea deșeurilor.

Teză analizează performanța auditului operațional din domeniul public intern, prin intermediul derulării unei cercetări luând în considerare atât indicatorii calitativi cât și delimitările conceptuale care vizează cei trei piloni ai unui management financiar sustenabil (eficiența, eficacitatea, economicitatea) la care se adaugă calitatea auditului public intern. Lucrarea prezintă și posibilitatea utilizării metodei actuale de analiză managerială Balanced scored, având în vedere locul și rolul auditului public intern în cadrul entităților publice din aria de cercetare, sistemul de management corespunzător.

Cele mai semnificative rezultate ale cercetării se referă la: relația între auditor și entitatea publică auditată, la instrumentul Balanced Scorecard (BSC) care este utilizat pentru a identifica și îmbunătăți diferitele funcții interne de afaceri și rezultatele externe rezultate ale acestora, cei din conducerea instituțiilor publice utilizând aceste informații pentru a lua decizii mai bune pentru viitorul instituției publice, la cuantificarea pregătirii profesionale a personalului instituțiilor publice și oferirea de soluții pentru îmbunătățirea performanțelor acestora, un loc primordial revenind perfecționării auditului în instituțiile publice, deoarece practicile de formare și dezvoltare adoptate de un sector public vor ajuta la o mai bună definire a politicilor acesteia.

Originalitatea tezei constă în identificarea particularităților auditului în cadrul sectorului public, contribuțiile auditorilor la perfecționarea auditului operațional în sectorul public, identificarea direcțiilor strategice de perfecționare a auditului operațional în sectorul public, ca rezultat al opiniei respondenților.

Lucrarea susține că, este necesar ca politicile manageriale să contureze soluții prin care să se manifeste activități care să le permită să controleze riscurile care sunt depistate și evoluează permanent, pentru a le controla efectele. Astfel, managerii trebuie să contureze un sistem flexibil de control intern astfel încât să fie cât mai mic sau să fie dezvoltat facil în anumite zone sau compartimente din cadrul entităților publice și în acest mod echilibrând evoluția riscurilor și limitând consecințele.

CUPRINS

INTRODUCERE	9
CAPITOLUL 1. DELIMITĂRI PRIVIND AUDITUL PERFORMANȚEI	13
1.1. NOȚIUNI INTRODUCATIVE PRIVIND AUDITUL. DELIMITĂRI CONCEPTUALE	13
1.2. IMPORTANȚA PERFORMANȚEI ORGANIZAȚIONALE. LEGĂTURA ÎNTRE AUDITUL OPERAȚIONAL – AUDITUL PERFORMANȚEI	18
1.3. AUDITUL DE PERFORMANȚĂ – CARACTERISTICI ȘI CONTEXTUL ACTUAL ÎN SISTEMUL PUBLIC	21
1.4. CEI 3 „E” ȘI CONTROLUL INTERN	23
1.5. OBIECTIVELE ȘI PRINCIPIILE AUDITULUI PERFORMANȚEI	30
1.5.1. Obiectivele auditului performanței în sectorul public	30
1.5.2. Principiile auditului performanței	31
1.5.3. Metode și tehnici de măsurare a auditului performanței	35
1.5.4. Valorificarea rezultatelor	37
1.6. ANALIZA RISCURILOR ȘI IMPORTANȚA EI PENTRU AUDITUL PERFORMANȚEI	38
CAPITOLUL 2. PROCESUL AUDITULUI PERFORMANȚEI	51
2.1. PLANIFICAREA MISIUNII DE AUDIT	53
2.2. EXAMINAREA PROPRIU-ZISĂ	66
2.3. ELABORAREA RAPORTULUI DE AUDIT	71
2.4. DESTINATARI ȘI IMPACTUL RAPORTULUI DE AUDIT DE PERFORMANȚĂ	73
CAPITOLUL 3. PARTICULARITĂȚILE AUDITULUI ÎN CADRUL SECTORULUI PUBLIC	75
3.1. SECTORUL PUBLIC DIN ROMÂNIA ȘI IMPORTANȚA ACESTUIA	75
3.1.1. Componentele sectorului public	76
3.1.2. Funcțiile sectorului public	78
3.2. ORGANIZAREA AUDITULUI INTERN ÎN SECTORUL PUBLIC	80
3.2.1. Poziționarea auditului intern în ierarhia organizației publice	81
3.2.2. Formele de organizare ale auditului intern	83
3.3. NECESITATEA ȘI IMPORTANȚA EFICIENTIZĂRII SERVICIILOR FURNIZATE DE CĂTRE AUDITUL INTERN MANAGEMENTULUI ORGANIZAȚIILOR PUBLICE	87
3.4. DIMENSIONAREA ȘI STABILIREA STRUCTURII FUNCȚIONALE ADECVATE PENTRU AUDITUL INTERN	94
CAPITOLUL 4. CERCETARE OPINIILOR AUDITORILOR INTERNI PRIVIND PERFEȚIONAREA AUDITULUI OPERAȚIONAL ÎN SECTORUL PUBLIC	97
4.1. METODOLOGIA CERCETĂRII	97
4.1.1 Fundamentarea obiectivelor și elaborarea chestionarului	98
4.1.2 Determinarea volumului eșantionului, culegerea și analiza datelor	99
4.2. CARACTERISTICILE AUDITORILOR ȘI ALE ENTITĂȚILOR PUBLICE ÎN CARE ACEȘTIA ACTIVEAZĂ	101
4.2.1. Caracteristicile socio-profesionale ale auditorilor	101
4.2.2. Caracteristicile entităților publice audiate	105
4.3. ANALIZA OPINIILOR AUDITORILOR PRIVIND PERFEȚIONAREA AUDITULUI OPERAȚIONAL ÎN SECTORUL PUBLIC	108
4.3.1. Opiniile auditorilor privind implementarea auditului intern și a Balance Scored ca instrument de evaluare a performanțelor în instituțiile publice.	108
4.3.2. Opiniile auditorilor privind rolul auditului intern în evaluarea raportului dintre obiective și performanțe în instituțiile publice.	115
4.3.3. Opiniile auditorilor privind definirea conținutului indicatorilor de monitorizare a performanței în auditul intern din instituțiile publice.	121

4.3.4. Opiniile auditorilor privind utilizarea indicatorilor de performanță în evaluarea rezultatelor în instituțiile publice	126
4.3.5. Opiniile auditorilor privind unele măsuri care pot fi luate în vederea depășirii dificultăților și perfecționării auditului intern în sectorul public.	132
4.4. ANALIZA CALITATIVĂ	139
4.4.1. Analiza cauză-efect	139
4.4.2. Analiza cost-beneficiu a îmbunătățirii auditului operațional în sectorul public	142
4.4.3. Analiza riscurilor	147
4.5. CONFIRMAREA IPOTEZELOR DE CERCETARE	149
4.6. REZULTATE ȘI DISCUȚII. ANALIZA S.W.O.T.	150
4.7. CONTRIBUȚII PERSONALE	157
4.8. LIMITE ȘI DIRECȚII VIITOARE DE CERCETARE	159
CONCLUZII	161
BIBLIOGRAFIE	168
LISTĂ TABELE ȘI FIGURI	176
ANEXA 1. CHESTIONARUL APLICAT	179